

Takács Miklós (1933. XII. 3. – 2013. IV. 1.)

Könyvtáros, bibliográfus, címzetes főiskolai docens. Takács Miklós 1933. december 3-án született Kámonban. A középiskola elvégzése után az Apáczai Csere János Pedagógiai Főiskolán szerzett könyvtáros képesítést. Nem készült a pályára, középiskolásként az orvoslás, vagy valamely irodalomközpontú hivatás iránt vonzódott. A továbbtanulás „irányított módszerű” világában, talán magyartanára figyelmének és Veres Péter: *Pályamunkások* című regényéről kiválóan megírt érettségi dolgozatának köszönhetően került a könyvtár szakra.

Cseppet se bántódott, mert középiskolás diákként is vonzotta a könyvtári miliő, majd már tanulmányai kezdetén magával ragadta a szolgálat varázsa, az egyre alaposabban felfedezett szombathelyi könyvtári múlt kiváló személyiségeinek példája. Pályafutásáról megosztott visszaemlékezései, továbbá aktív munkavállalói életének teljessége egyként bizonyítják, hogy munkaethosa fiatal felnőtté érésének soha nem felejtett irodalmi élményéből, Veres Péter művéből táplálkozott. *“Azt csodáltam benne, és azt tanultam meg belőle, hogy a mindennapi helytálláshoz, a mindennapi nehéz munka végzéséhez mennyi akaraterő és milyen nagy emberi tartás, méltóság és mennyi erőfeszítés szükséges.”* (Szente, 1978. 704. p.)

A közművelődési könyvtárak létrejöttének hőskorában kezdett szakmai pályafutásának egésze a Berzsényi Dániel Megyei Könyvtárhoz kötődik. Tevékenységét oktatási előadóként kezdte 1954. augusztus 1-én, 1955-től vezetőhelyettes, a feldolgozás felelőse. 1961-ben kapott megbízást a könyvtár vezetésére, 1994-es nyugállományba vonulásáig, 33 éven át dolgozott könyvtárigazgatóként. Ebből a kronológiai felsorolásból is látható, hogy tevékenységének több súlypontja rajzolódik ki. Időrendben elsőként a szakképzésben kapott szerepet, melyet kezdetben alap- majd középfokú tanfolyamokon, 1964-től a szombathelyi Felsőfokú Tanítóképző Intézet népművelés-könyvtár szakán, és a Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskola tanár szakkal párosított könyvtáros képzésén művelt óraadó tanárként 1989-ig. 1980-ban a Művelődési Minisztérium címzetes főiskolai docens címmel ismerte el munkáját. A tananyag folyamatos megújításába rendszeres publikációival az elmélet és gyakorlat összekapcsolásával, tankönyvtár működtetőjeként, „tudásmegosztóként” ugyancsak aktívan bekapcsolódott.

Második feladata a feldolgozás, a formai- és tartalmi feltárás volt, vezetőhelyettesi megbízással együtt. Ezek kiteljesedése két markáns ágon folytatódott, a könyvtárvezetői kinevezéssel és 1964-től bibliográfiai munkásságával, a honismereti-helytörténeti könyvészet iránti

elköteleződésével. A könyvtárvezetést komplex kihívásként értelmezte, amely a Szombathely városra és a Vas megyei hálózatra, később a régióra vonatkozóan is magába foglalta a könyvtár-, továbbá az irodalom- és tudományszervezést is. Az irodalom népszerűsítésének a gyűjteményépítésen túlmutatóan is nagy figyelmet szentelt, rangos kortárs szerzők sorát hívta Szombathelyre és a megye könyvtáraiba, hogy a közönség átélhesse a személyes találkozás mással nem helyettesíthető élményét. Konferenciák, megemlékezések szervezésével, könyvek kiadásával szerepet vállalt a vasi kötődésű írók munkásságának megismertetésében, emlékeztük ápolásában. (Pl. Berzsenyi Dániel, Pável Ágoston, Weöres Sándor, Bakó József, Gazdag Erzsébet, Bárdosi Németh János) Ebben a munkában kiváló partnere volt Rózsa Béla, az irodalmár könyvtáros. Neves könyvillusztrátor grafikusművészek, könyvtervezők kiállításainak megszervezésével hagyományt teremtettek (Pl. Martyn Ferenc, Kass János, Gyulai Líviusz, Szántó Piroska, Szemethy Imre, Szántó Tibor)

Gyakorlatilag a könyvtárosi és vezetői tevékenységét szinte teljes szolgálati idejében párhuzamosan végezte: az igazgatói munkát is az olvasók szolgálatának tekintette. 1957-től folyamatosan publikált. Hetvenedik születésnapja alkalmából összeállítottuk publikációs jegyzékét, amely 2003-ig 176 tételt tartalmazott, műfaj szerint tanulmányokat, szerkesztett és összeállított kiadványokat, sajtóban megjelent írásokat, riportokat, könyvismertetések. Felelős kiadóként 200 önálló kiadványt jegyzett. (Vö. Köszöntő, 2003) Áttekintve publikációs jegyzékét, szembetűnik a könyvtári tevékenység széleskörű megismertetésének igénye. Szinte valamennyi aktuális témában egyidejűleg publikált országos és helyi szakfolyóiratokban, a Vasi Szemlében és a Vas Népében, más-más olvasóközönséget célozva. Ezek mellett, a munkatársak folyamatos bevonásával valósult meg az intézmény gazdag kiadványozási gyakorlata. (Vö. Kőbölkuti-Nagy, 1992.)

Szakmai munkáját és vezetői tevékenységét egyaránt kivételes koncepciózusság, és igényesség jellemezte. Szigorú volt önmagához és kollégáihoz is. Az általa megkövetelt munkakultúra látványosan eltért az akkori idők általános közfelfogásától. A munkaidőtől való eseti eltéréssel is csakis szabályozottan élhettek a dolgozók. Igazgatói hatásköreit osztályvezetők bevonásával gyakorolta, de éves és havi munkaterv alapján számon tartotta és megkövetelte a tervezett feladatok elvégzését. Az osztályvezetői értekezleteket, időnként csoportvezetőkkel, feladatfelelősökkel kibővítve, a mindenoldalú információáramlás fontos helyének tekintette. Ezzel biztosította a részlegek munkájáról való kurrens és kölcsönös tájékozottságot. Következetesen odafigyelt a személyes teljesítményekre, egyedi feladatokkal, megbízásokkal motiválta, és a tervezéstől a kivitelezésig személyesen követte a terhelhető fiatalokat. Pályakezdeknél alkalmazta a „mentorhoz-irányítás” gyakorlatát is, hogy az új belépők, tanuljanak a régiektől, a valamely területen „kiválóságoktól”. (Számomra különösen emlékeztető a Rózsa Bélához, és Pethő Gyulához való „irányításom”. Rózsa Bélával a szövegalkotás izgalma, a tömörítéssel elérhető láttatás eredményére érezhettem rá, Pethő Gyusztól a hatalmas, számomra még ismeretlen gyűjtemény tartalmaiban való eligazodáshoz kaptam sokat érő impulzusokat.)

Természetes, hogy több évtizedes vezetői munkájában konfliktusok is keletkeztek, mégis könyvtárosok több generációját maga mellé állítva hosszú időszakon át volt képes az intézményt innovatív szellemű műhelyként vezetni. Könyvtárosi hitvallását - a gyűjtemény könyvtárt meghatározó és minősítő szerepének (Vö. Engli, 1994.) továbbá a „szolgálat mindenekelőtt” elvének gyakorlását - nemzedékek sora tette magáévá. Az állománygyarapítást soha nem delegálta, team-feladatként kezelte, de javaslattétellel bevonta a tájékoztató könyvtárosokat. Ezzel érdekeltté tette őket az élő, jól használható gyűjtemény építésében.

Amikor Takács Miklós a megye első szakképzett könyvtárosaként szolgálatba lépett, már megyei könyvtárként működött az intézmény, amelyet egy 1952-es Minisztertanácsi

határozattal hoztak létre. Az új szervezeti forma a sok viszontagságot, fenntartóváltást megélt, 1880-as alapítású városi gyűjteményből, továbbá a Szombathelyen 1950-ben hálózatszervezésre és szakmai gondozásra létesített, olvasóellátást nem végző, körzeti könyvtárból jött létre, (Vö. Nagy, 2002.) A városi könyvtári szolgálat és a megyei módszertani, hálózati központi szerepkör összekapcsolódása ettől kezdve szervesült. A fenntartói közös finanszírozás szükségességét Takács Miklós korán felismerte, és kezdeményezésére az 1970-es évek elejétől megindult a Vas Megyei Tanács és Szombathely MJV finanszírozási együttműködése.

Küzdelmes teljesítményei között kiemelten kell szólnunk az 1970-ben átadott könyvtári székház létrejöttében kifejtett tevékenységéről. A felemelő és keservesen hosszú folyamatról a *Vas Megyei Könyvtárak Értesítőjében* utólag közreadott naplóbejegyzéseivel vallott. 1963. ápr. 5-én kihallgatáson fogadta Gonda György, a Megyei Tanács VB. elnöke, és közölte, hogy az elhelyezési gondokat új könyvtár építésével tervezik megoldani. Felkérte a könyvtárat, hogy állítsa össze a tervezési programot. A földmunkákat 1968. július 8-án kezdték meg, az átadás napja: 1970. december 12. volt. (Ld. 25 éves..., 1995.) A kétszintes, részben alapincézett épület a tervezés és kivitelezés szakmai gondosságának köszönhetően funkcionálisan és építészetiileg egyaránt elismerésre méltó új otthont adott a nagy múltú gyűjteménynek, ahova ritkaságnak számítóan hosszú nyitvatartási időben érkezhettek a könyvtárhasználók. A szakmai elismerés megnyilvánulása volt, hogy itt rendezték meg a 4. Nemzetközi Könyvtárépítési Konferenciát, ahol korreferátumot tartott. A létesítmény fontos társadalmi szerepét kiemelendő, a megye tudományos folyóiratában való bemutatást is elengedhetetlennek tartotta. A kellemes enteriőrrel eredményesen működő könyvtárban azonban a dinamikusan gyarapodó gyűjtemény okán csakhamar raktározási gondok keletkeztek, Az alapterületi elégtelenség nyilvánvalóvá válásától (1979) mély meggyőződéssel érvelt az épület mielőbbi bővítése mellett.

Az új székházban folyamatos szolgáltatásfejlesztés valósult meg: hírlapok és folyóiratok gazdag választékának beszerzése (idegen nyelvű lapok bőségével), a kurrens és retrospektív bibliografizálás és repertorizálás megszervezése (Vö. Krajevszky, 1970.), majd a munkafolyamatot támogató segédletek elkészítése (helyi szerzők kartotékja, tárgyszójegyzék megalkotása, a Pethő Gyula által összeállított *A történelmi Vas megye helynevei*, 1986). A IV. Könyvtárügyi Konferencia ajánlására elindult az országos szakkönyvtárak szolgáltatásainak hasznosítása (pl. az Országgyűlési Könyvtár sajtószemléjének átcsomagolása), és velük párhuzamosan a megyei könyvtárakban készült irodalomkutatások felhasználásának koordinálása, ahogy a Hajdu-Bihar Megyei Könyvtárral együttműködve az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyekhez készített ajánló bibliográfiák sora ugyancsak. A VEAB régió orvosi könyvtáraival együttműködve, egyedülállónak nevezhetően vállalta a szakterületi publikációk, konferencia előadások számbavételét, a Területi Orvosi Bibliográfiában (1981). Ezekről a szétsugárzó szolgáltatásokról rendszeresen publikáltak a feladatfelelősök. (Ld. Kettős szerepben, 1984. + Tilcsikné Pásztor, 1986.) A korszerű technika könyvtári alkalmazásának szándéka elmaradhatatlan alkotóeleme volt könyvtárpolitikai elveinek. A másolatszolgáltatás meghonosítása, a korszerű távközlési eszközök (telex, fax) beszerzése a megújulási készség folyamatosságát igazolja. Igazgatóságának utolsó éveiben a könyvtárak világába is beköszöntő információs technológiát érdeklődve fogadta. Ügymeneti alkalmazása 1987/88-ban kezdődött a megyei statisztikai összesítésben, 1991/92-ben a helyismereti feltárásban (Micro-ISIS), majd a KTR-KS olvasói és kölcsönzési nyilvántartással. A kiteljesedés megindulását azonban már távolról figyelte, szimpátiával és egyúttal sajnálkozva, amiért kora miatt nem lehet részese a sok ismeretlen és kihívást rejtő átalakulásnak. (Vö. Pallósiné Toldi, 2002.) Érzekelte a 90-es évek derekán ránk köszöntő restriktív veszélyeket, amikor a forráshiány nyomására igazán különös racionalizálási ötletek jelentek meg a könyvtárpolitikában, és az egymás kárára létüket

biztosítani igyekvő könyvtártípusok között is. Takács Miklós ebben a vitában is megszólalt, hangot adva azon határozott véleményének, hogy a teljesítményre képes könyvtár „megszüntethetetlen”. (A szakma fél...1995. 1. p.)

A 70-es években, kijelölt partnerkönyvtárakkal együttműködve, új, funkcióbővítő feladatokat kapott az intézmény. 1974-től nemzetiségi báziskönyvtár, 1978-tól országos kötelespéldánysort fogadó gyűjtemény. Erre építve a könyvtári szolgálat megyehatáron túli működtetésének is mintaszerű gyakorlata alakult ki, amely az észak-dunántúli régió könyvtárainak együttműködésében a helyi érdekeken messze túlmutató eredményeket produkált. (Lelőhely-tájékoztatói források, könyvtárközi kölcsönzés, közös szakmai fórumok stb.)

Az elsődlegesen szlovén és osztrák könyvtárakat érintő nemzetközi kapcsolatok kezdeményező és kitartó ápolásával lehetőséget teremtett a munkatársak szemléletformáló tájékozódására és a gyűjtemény gazdagítására. (Dokumentumcsere, nemzetiségi irodalom, idegen nyelvű, kézikönyvek, könyv- és társadalomtörténeti kiállítások) A magát „*két nép hű fiaként*” jellemző Pável Ágoston tisztelete bizonyosan szerepet játszott a kiadványokban jól dokumentált, szintén máig élő együttműködésben.

Bibliográfusként, szerkesztőként vitathatatlanul kimagaslót alkotott a táj hazára vonatkozó irodalom számbavételével. A teljesség igénye nélkül fontosabb munkái a következők. Munkatársainak bevonásával (Bánó Zsuzsa, Dalmi Kálmánné, Dénes Pálné, Szalay Mária) 1964-től közel négy évtizeden át, megszakítás nélkül szerkesztette a *Vas megye irodalma c. kurrens bibliográfiát és repertóriumot*. Az elsők között jelent meg közreműködésével sajtóbibliográfiánk, a *Vas megyei hírlapok és folyóiratok bibliográfiája 1777-1963. (1964)*, amely a *Magyar Könyvszemlében* is elismerő méltatást kapott, mert összeállítója az OSZK állományára építve, a helyi gyűjtemények anyagának személyes feldolgozásával, a lelőhelyek megadásával „*igen gondos és alapos munkát végeztek*”. (Dörnyei, 1965. 380. p.) Összeállítója a *Vasi Szemle Repertórium* két kötetének (1933-1976-ig Dalmi Kálmánnéval, 1977-1992-ig önállóan). Szerkesztette a könyvtár évkönyveit (1963; 1970; 1980). Az elsőt Tóth Gyulával közösen jegyzik. Tartalmában feltűnik az olvasás- és könyvtárkultúrán kívül eső témakör. Feltehetően Tóth Gyula Szabó Ervin kutatásainak köszönhető egy különleges iskolatörténeti tanulmány közreadása *Batthyány Ervin gróf 1905-ben létesített bögötei iskolájáról*. Az évkönyv szerkezetét úgy alakították ki, hogy könyvtártörténetileg hiteles és sokoldalú forrás legyen. Az első két évkönyvben megfigyelhetjük az aktuális Vas megyei szolgáltatási kultúra dokumentálását beszámolókkal, statisztikákkal, színvonalas elemző tanulmányokkal a központi könyvtárra és a hálózatra vonatkozóan, történeti visszatekintésekkel. Megkezdték és következetesen folytatták *Vas megye könyvtárügyi bibliográfiájának* közlését, továbbá a tárgyidőszakban megjelent periodikumok és könyvtári kiadványok számbavételét.

A városi közkönyvtári jogelőd megalakulásának 100 évfordulójára kiadott 3. kötetben viszont, a hagyomány megtartása mellett forrásközlésekkel betekintést adnak abba a hosszú folyamatba is, melynek során könyvtáros generációk egy néhány ezer kötetes kölcsönkönyvtárból differenciált szolgáltatásokat nyújtó, általános tudományos könyvtár minősítéssel jellemezhető közművelődési könyvtárat hoztak létre. Az eredeti, zömmel levéltári dokumentumok közreadása ugyanakkor kommentár nélkül is tiszteleg azon neves elődök előtt, akik vezetőként, a fejlesztés érdekében a legnehezebb időkben is mertek bátrak lenni kritikák megfogalmazásában, formabontó kezdeményezések megvalósításában. Az évkönyv komplex szerkezetéről több érdemi ismertetés is megjelent, az itt idézett túlmutat a kötet elismerésén, a könyvtár tevékenységét méltatja: „*Az egykori, néhány ezer kötetes könyvtár ma korszerű épületben működő, 365 000 kötetes tudományos és közművelődési intézmény, amely rangját magas színvonalú állományával, különgyűjteményeivel, technikai felszereltségével és a művelődés szolgálatában álló jó munkatársi gárdájával vívta ki. Több új módszer, eljárás*

bevezetésén és kipróbálásán kívül a könyvtár vállalta a nemzetiségi báziskönyvtár feladatkörét, jól szervezett megyei hálózatot épített ki és gondoz ma is, legutóbb pedig a kötelespéldány-elosztás regionális rendszerébe való bekapcsolódással vállalt újabb szerepet.” (Tuba, 1980. 753. p.)

A Vas megyei irodalom bibliográfiai számbavétele újabb forrásfeltáró szolgáltatásokat generált. Lehetőséget adott a kutatók és igényes érdeklődők által elismert, a honismereti és helytörténeti mozgalomnak is lendületet adó várostörténeti bibliográfiák elkészítésére és közreadására. Takács Miklós az OTKA program indulásától (1986) kutatási témavezetője volt a *Vasi életrajzi bibliográfiák* c. sorozatban közkinccsé tett személyi bibliográfiáknak. (Vö. Tilcsikné Pásztor, 1994.) A sorozat jelenleg is él, 44. kötete 2023-ban jelent meg Horváth Boldizsárról. Szerkesztői pályafutásának koronája minden bizonnyal a város által támogatott gazdag tartalmú, reprezentatív helytörténeti könyvészet, a *Szombathely bibliográfiája*. A kötet méltatásában Bényei Miklós úgy ítéli meg, hogy a 8089 tételes városbibliográfia kiemelkedő alkotás, „mérce lesz műfajában”. Érveléséből néhány kiemelés: *Érdemes lenne egyszer megírni a hazai helyismereti-helytörténeti bibliográfiai tevékenység történetét. Ebben az összegzésben bizonyára tetemes részt, netán külön fejezetet foglalna el Takács Miklós, tágabban az általa létrehozott és irányított szombathelyi bibliográfiai műhely munkássága. Talán vannak még, akik emlékeznek rá, hogy annak idején, éppen harminc évvel ezelőtt Takács Miklós írta az első érdemi, a részletekre is kitérő módszertani tájékoztatót a helyismereti gyűjtemények kezeléséről és a helyismereti bibliográfiai munkáról... már akkor kiemelte azt az alapelvet, amelyet a Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtárban a gyakorlatban meg is valósított, nevezetesen az állományépítés és a helyismereti feltárás szerves egységét... Sok-sok általánosítható, máshol is hasznosítható módszertani elgondolás, megoldás található az általa, illetve a munkatársai által összeállított, szerkesztett bibliográfiai kiadványokban...A szombathelyi műhely (Kiemelés: PTM) legújabb terméke, Takács Miklós legújabb alkotása méltó folytatása, kiteljesítése, mintegy szintézise az eddigi eredményeknek...Maga a terjedelmes kötet és benne a szerkesztő tanulmány szintű, gondolatgazdag, töprengő bevezetője jelentékeny hozzájárulás a magyarországi helyismereti tevékenység, közelebbről a bibliográfiai irodalom fejlődéséhez.” (Bényei, 1998. 293-298.)*

Szólnunk kell még az 1971 óta folyamatosan megjelenő *Vas Megyei Könyvtárak Értesítője* szakmai folyóiratról, amelyet szerkesztő bizottság bevonásával állított össze, időnként vendégszerkesztőként fiatal kollégák is tapasztalatot szerezhetek a lapkészítés folyamatáról. Elvárta, hogy a szakterületek felelősei elemző módon, rendszeresen leírják tapasztalataikat. Az itt közölt publikációk jó előiskolául szolgáltak az országos folyóiratokban való megjelenéshez, a tudományos munka módszereinek gyakorlásához. A motiválás feltűnő sikert hozott. Többször fültanúja voltam, miként élcelődtek vele igazgató társai. Mondd Miklós, hogyan csinálod? Hogyan lehet egyidejűleg fél tucat könyvtárost írásra buzdítani?

Szellemi nyitottságát, könyvtárosi elhivatottságát, igényességét, véleményformáló erejét, az általa vezetett könyvtár eredményeit országos megbecsültség övezte. Igazgatósága idején az intézmény többször elnyerte a „Kiváló könyvtár” minősítést, a kollektíva 1975-ben megkapta a megyei „Derkovits Gyula Emlékérmét”. Több évtizeden át vállalt közéleti aktivitást szakmai szervezetekben ill. helytörténeti folyóiratokban (1968-73 között a Magyar Könyvtáros Egyesület alelnöke, aktív szereplője a Megyei Könyvtárigazgatók Tanácsának, alapító tagja és első elnöke volt a VEAB Könyvtártudományi Munkabizottságának és az Alpok-Adria Munkaközösség Könyvtári Munkabizottságának). Tevékenységét a helyi társadalom és a könyvtáros szakma elismerése kísérte. 1972-ben *Szabó Ervin emlékérmét*, 1978-ban *Állami-díjat* kapott. 1989-ben tulajdonosa lett a honismereti és helytörténeti munkásságát elismerő Vas megyei *Pável Ágoston plakettnek*. 1994-ben a *Magyar Köztársasági Érdemrend*

Kiskeresztjével ismerték el teljesítményét. A *Szombathely Kultúrájáért Életmű-díjat* 1999-ben vehette át.

Takács Miklós pályájára már kellő rálátással tekinthetünk vissza. Biztonsággal leírható, hogy vezetése alatt az egykori szombathelyi kölcsönkönyvtár az olvasáskultúra meghatározó intézményévé fejlődött. Munkatársainak és főiskolai tanítványainak több generációját motiválta alaposágra, kitartásra, önfegyelemre, és az olvasóközönség feltétlen tiszteletére. Korunkban a tisztelet és hála kinyilvánítása kiveszni látszik az emberi kapcsolatokból. Több mint két évtizeden át voltam változó beosztásokban munkatársa, így megfogalmazhatom azt, amit a fentiek is hitelt érdemlően bizonyítanak: „érdemes” munkahelyen dolgozhattunk Takács Miklós vezetésével. Mindenkori kollégáival, gazdasági helyetteseit is idesorolva, páratlanul gazdag, a „public library” szellemiségre épülő közkönyvtárat, továbbá együttműködő, teljesítőképes könyvtárhálózatot hozott létre, és adott tovább 1994-ben a következő generációnak. 2013. április 1. nem feledhető mérföldkő Szombathely és Vas megye könyves kultúrájában: „*A könyvtári kultúra szövedéke már Takács Miklós lezárt életművét is magába fogadta.*” - írtam tisztelgő búcsúbeszédemben. (P. Toldi, 2013. 310. p.) Nagy és gazdag életútjával inspiráló és értékes fundamentumokat hagyott hátra. Akik értették őt, elfogadták munkakultúráját, saját pályafutásukkal bizonyítják, hogy a 21. században, a rohamosan változó infokommunikációs környezetben is érdemes a tradíciókra építve tovább szélesíteni a rájuk bízott könyvtár küldetését. A szabadon hozzáférhető, gyűjteménnyel támogatott, sokak számára nyújtható tanulási, művelődési lehetőség és szabadidős színtér a felmutatható sokszínű értékvilággal a társadalmi kohézió fontos közintézménye.

Válogatás publikációiból

MEDOSZ könyvtárosok képzése Szombathelyen. In: *A könyvtáros*, **1959**. 9. sz. 665. p.

Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár évkönyve 1962. szerk. Takács Miklós, Tóth Gyula. Szhely., **1963**. 120 p. + 1969-1970. szerk. Takács Miklós. Szhely., 1970. 248 p., 2 t. + 3. 1980. szerk. Takács Miklós. Szhely., 1980. 172, 3 p. ill.

Vas megyei hírlapok és folyóiratok bibliográfiája 1777-1963 / Krajevszky Gizella, Takács Miklós ; kiad. a Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár. Szhely., **1964**. 111 p.

A 20. évforduló és a könyvtárak. A helyismereti könyvészet szerepe. In: *Könyvtáros*, **1964**. 12. sz. 707-708. p.

Vas megye irodalma. Bibliográfia és repertórium. Indult: 1964 tárgyévvel **1965**-ben. Megj. évente négyszer. összeáll. 1964. jan-márc. Bánó Zsuzsa, Takács Miklós; 1972. ápr-jún. – 1982. jan-márc. Dalmi Kálmánné, Takács Miklós; 1982. ápr-jún. – 2002. Takács Miklós, Zsámpárné Szalay Mária. Vasi Szemle Klny.

A Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár helyismereti tevékenységéről. In: Vasi Szemle, **1965**. 3. sz. 456- 459. p.

Pável Ágoston, dr. Előadások gyűjteménye az 1966. máj. 27-én megtartott Murska Sobota-i symposionról és az aug. 27-én megtartott szombathelyi symposionról / szerk. Niki Brumen, Takács Miklós, stb. Szhely. ; Murska Sobota, **1967**. 133 p., ill.

Útmutató a helyismereti gyűjtemények kezeléséhez és a helyismereti bibliográfiai munkához. Bp. NPI, **1968**. 46, 1 p.

Berzsenyi emlékkönyv / az anyagot összegyűjt., szerk., Merényi Oszkár ; szerk. biz.: Horváth Ferenc, Takács Miklós, stb. ill. Martyn Ferenc. Kaposvár ; Szhely., **1976**. 748 p. 28 t.

Könyvtári kapcsolatok Szombathely és Muraszombat között. In: Könyvtári Figyelő, **1976.** 4/5. sz. 372-375. p.

A Vasi Szemle repertórium 1933-1976 / összeáll. Dalmi Kálmánné, Takács Miklós. Szhely., **1978.** 168 p., 5 t. + A Vasi Szemle repertórium 2. köt., 1977-1992 / szerk. Takács Miklós. Szhely., Vas Megyei Pedagógiai Intézet, 1993. 111 p.

A közművelődési könyvtárak érdekeltsége és részvétele a könyvtárközi munkamegosztásban és együttműködésben. In: A Magyar Könyvtárosok Egyesületének évkönyve 1979 / szerk. Billédi Ferencné. Bp. NPI, **1980.** 38-44. p.

A szombathelyi közkönyvtár centenáriuma. In: Vasi Szemle, **1980.** 4. sz. 538-545. p.

Könyvtári együttműködés szervezése az észak-dunántúli régióban. In: Vasi Szemle, **1982.** 3. sz. 392-397. p.

Szakrészlegek címke nélkül? In: Könyvtári Figyelő, **1983.** 3. sz. 245-249. p.

A Vas megyei és a muravidéki könyvtárak kapcsolatai 1962-1995. In: Sodelovanje ob meji = Együttműködés a határ mentén : Knjiznicarski dan, Murska Sobota 28. október 1994 : Könyvtári Nap, Szentgotthárd 1995. május 26. / szerk. Joze Vugrinec, Takács Miklós. Murska Sobota ; Szhely : Pokrajinska in studijska knjiznica ; Berzsényi Dániel Megyei Könyvtár, **1996.** 24-28. p. (a tanulmány szlovén nyelvű változata 29-33. p.)

Szombathely bibliográfiája. Az anyaggyűjtésben rész vettek: Horváthné Kupi Ildikó, Nagy Éva, Pethő Gyula, Zsámpárné Szalay Mária. Kiad. Szombathely MJV Önkormányzata ; BDMK. Szhely., **1997.** 668, 3 p. ill.

Ötvenéves a szombathelyi megyei könyvtár. Krónika az intézmény félévszázados működéséről. In: Vasi Szemle, **2003.** 1. sz. 97-102. p.

(P. Toldi Márta Dr. PhD)

Felhasznált irodalom

Krajevsky Gizella-Takács Miklós: Vas megyei hírlapok és folyóiratok bibliográfiája 1777-1963. Ismertetés / **Dörnyei Sándor.** In: Magyar Könyvszemle, **1965.** 4. sz. 380-381. p.

A kultúra egy készülő új otthonáról / **Takács Miklós.** In: Vasi Szemle, **1969.** 2. sz. 199-207. p.

A megyei könyvtár gyűjteményének kialakítása és feltárása 1952-1969. / **Krajevsky Gizella.** In: A Berzsényi Dániel Megyei Könyvtár évkönyve 1969-70. szerk. Takács Miklós. Szhely., **1970.** 134-153. p.

Takács Miklós korreferátuma a 4. Nemzetközi Könyvtárépítési Konferencia nyilvános ülészakán. Szombathely, Berzsényi Dániel Megyei Könyvtár, 1970. dec. 12. Szhely., **1970.** 7 lev.

A Magyar Könyvtárosok Egyesületének tevékenysége és feladatai / **Takács Miklós.** In: Könyvtáros, **1972.** 11. sz. 653-657. p.

25 éves a Berzsényi Dániel Megyei Könyvtár / **Takács Miklós.** In: Vasi Szemle, **1977.** 4. sz. 536-545. p.

Nekem a könyvtárosság passzió. Beszélgetés Takács Miklóssal, a szombathelyi Berzsényi Dániel Megyei Könyvtár Állami-díjas igazgatójával / **Szente Ferenc**. In: Könyvtáros, **1978**, 12. sz. 704-708. p.

Örökség a következő generációknak. Egy éve regionális központ a Berzsényi könyvtár / **Nagy Péter**. Riport Takács Miklóssal a könyvtár feladatairól. In: Vas Népe, **1978**. 307. sz. (dec. 31.) 5. p.

A Berzsényi Dániel Könyvtár jubileumi évkönyvéről / **Tuba László**. In: Könyvtáros, **1980**. 12. sz. 752-753. p.

Kettős szerepben...Szolgáltatásközvetítés a Berzsényi Dániel Megyei Könyvtár tájékoztatási gyakorlatában. In: A Vas Megyei Könyvtárak Értesítője, **1984**. 2. sz. 11-20. p. + Az irodalomkutatások hasznosításának 12 éve / **Tilcsikné Pásztor Ágnes**. In: Könyvtáros, **1986**. 2. sz. 88-92. p.

A Megyei Könyvtár kiadványai / **Köbölkuti Katalin, Nagy Éva**. In: Vasi Szemle, **1992**. 4. sz. 583-593. p.

Vasi életrajzi bibliográfiák / **Tilcsikné Pásztor Ágnes**. In: Vasi Honismeret Közlemények, **1994**. 2. sz. 85-90. p.

Szeretem a „könyvtárunkat”. Beszélgetés Takács Miklóssal / **Engli Katalin**. In: A Vas Megyei Könyvtárak Értesítője, **1994**. 3. sz. 27-30. p.

25 éves a Berzsényi Könyvtár épülete. Krónika-töredék: részletek a könyvtárigazgató munkanaplójából / **Takács Miklós**. In: A Vas Megyei Könyvtárak Értesítője, **1995**. 3. sz. 29-36. p.

A szakma fél... / Takács Miklós. In: Könyvtári Levelező/lap, **1995**. 11. sz. 1. p.

Szombathely bibliográfiája / **Bényei Miklós**. In: Könyvtári Figyelő, **1998**. 2. sz. 293-298. p.

Szombathely rend. tan. város közkönyvtárától a Megyei Könyvtárig / **Nagy Éva**. In: A Berzsényi Dániel Könyvtár. Fejezetek Szombathely könyvtártörténetéből 1880-2002. szerk. Nagy Éva. Szhely., **2002**. 9-21. p.

Modernizáció az ezredfordulón / **Pallósiné Toldi Márta**. In: A Berzsényi Dániel Könyvtár. Fejezetek Szombathely könyvtártörténetéből 1880-2002. szerk. Nagy Éva. Szhely., **2002**. 35-45. p.

Köszöntő Takács Miklós ny. könyvtárigazgató 70. születésnapjára [elektronikus dok.] összeáll. Szalainé Bodor Edit, Virághné Vámos Kitti, Zsámpárné Szalay Mária, bevez. **P. Toldi Márta** ; technikai szerk. Kószegfalvi László, Szőkéné Nagy Hilda. Szhely., BDMK. **2003**.

Búcsúzás Takács Miklóstól (1933-2013) / **P. Toldi Márta**. In: Könyvtári Figyelő, **2013**. 2. sz. 310-312. p.